

[Arbejds- og boligministeren.]

loven, idet den bestemmelse, som foreslås slettet, fastslår, at det er en betingelse for henvisning af arbejdsløse, at de pågældende har været uden beskæftigelse i mindst 4 måneder, d. v. s. 100 dage, inden for det sidste år, og at der som regel skal være hengået mindst 14 dage siden sidst arbejdes ophør. Når jeg siger, det er en fundamental bestemmelse, sigter jeg herved til, at det, lige siden vi i 1937 fik den første lov om beskæftigelse af arbejdsløse ved særlige arbejder, har været således, at de midler, der blev stillet til rådighed for bekæmpelse af arbejdsløsheden gennem ekstraordinære foranstaltninger, skulle forbeholdes de arbejdsløse, der var særlig ramt af ledigheden. Hvis de midler, som stilles til rådighed til bekæmpelse af ledigheden, skal hjælpe såvel de hårdt ramte arbejdsløse som de arbejdsløse, der kun har været ramt af en kortere ledighed, må der stilles betydelig større midler til rådighed for bekæmpelse af ledighed, end tilfældet er i dag. Jeg går ud fra, at de ærede forslagsstillere ikke fuldt ud vil tage denne konsekvens af deres eget forslag.

Jeg vil desuden pege på en anden konsekvens af deres forslag; jeg kan måske bedst illustrere, hvad jeg sigter til, ved kort at citere et afsnit af de bemærkninger, som ledsager det lovforslag, der den 31. januar 1946 fremsattes i folketinget af daværende arbejds- og socialminister Søren P. Larsen, og som resulterede i gennemførelsen af den lov, vi diskuterer i dag. I disse bemærkninger — de findes i Rigsdagstidende for 1945-46, tillæg A. sp. 3142 — siger man, at det må være berettiget at antage, at der fortsat vil være behov for iværksættelse af offentlige arbejder med bekæmpelse af arbejdsløsheden for øje,

„således“ — og her citerer jeg ordret — „at der til disse arbejder fortrinsvis henvises de personer, som har den længste ledighed. . . . I denne forbindelse er det naturligt at fremhæve, at man ved at fastholde denne begrænsning i adgangen til at få beskæftigelse ved disse offentlige arbejder også undgår, at det offentlige konkurrerer arbejdskraften bort fra det frie erhvervsliv, idet det må antages, at det private erhvervsliv nor-

malt vil efterspørge den bedst egnede arbejdskraft, medens den langvarigt ledige arbejdskraft, som henvises til de heromhandlede beskæftigelsesforanstaltninger, i hvert fald ikke på antagelsestidspunktet kan henregnes til de bedst egnede.“

Jeg har med dette citat villet pege på, at man ved beskæftigelsesarbejderne har villet sikre optræning af de langvarigt ledige, således at disse står fuldt rustede både fysisk og psykisk, når der bliver brug for dem i erhvervslivet. Daværende arbejds- og socialminister Søren P. Larsen og den daværende regering har ikke ønsket, at der skulle være en direkte konkurrence mellem det private erhvervsliv og beskæftigelsesforanstaltningerne om arbejdskraften, og jeg er ganske enig i dette synspunkt. Jeg ser således på det, at hvis man fortrænger de arbejdsløse med en vis længere ledighed fra beskæftigelsesforanstaltningerne, vil vi komme til at stå over for et meget alvorligt samfundsproblem, nemlig spørgsmålet om, hvad der må gøres for de langvarigt ledige, når de ikke kan få arbejde ved beskæftigelsesforanstaltninger, men henvises til offentlig forsorg og permanent ledighed. Jeg mener, vi gør klogt i stadig at forbeholde visse særlige arbejder for langvarigt ledige for derved gennem arbejdsstræning at give de pågældende en chance senere i produktionslivet.

Jeg kan godt se, at lovens krav om 100 dages ledighed kan virke mindre rimeligt i enkelte tilfælde. Arbejdsministeriet har da også tillempt denne bestemmelse og åbnet mulighed for dispensation, hvor det er rimeligt. Men det er nødvendigt, synes jeg, at fastholde lovens hovedformål: at beskæftige langvarigt arbejdsløse. I og for sig tror jeg ikke, der er stor forskel mellem den måde, loven praktiseres på i dag, og det, forslagsstillerne vel tager sigte på, og derfor tror jeg, vi ved forhandling kan finde en fornuftig og smidig regel om ledighedskravet, når vi stadig holder os for øje, at lovens formål er at bekæmpe den langvarige ledighed.

Jeg vil altså på forhånd sige om de her foreslåede bestemmelser, at dem kan vi forhandle om, men når jeg har sagt det, ønsker jeg at føje til, at også jeg — ligesom oppositionen — er af den opfattelse, at det kan være rimeligt at revidere beskæf-